

Ősszel ismét a vetéseket járják és folytatják a nyáron át felszaporodott vetés ellenségek pusztítását. E mellett kitünő egérirtók, úgy hogy olyik gyomorban 5 egér is volt. A vetésekben csak akkor tesznek kárt, ha a vetést nagyon későre halasztják, mivel ilyenkor a rovarvilág legnagyobb része már elűjt.

Az érő tengeriben tényleg szokott a varjú károkat okozni, de ez Csörgéy megfigyelései szerint jelentéktelen a hőrsög kártételei mellett, a melyeket mindazonáltal a varjú rovására szokták írni.

Végeredményében tehát a vetési varjú mint nélkülözhetetlen tényezője a mezőgazdaságnak és állattenyésztésnek, sokszorosán jóváteszi többé vagy kevésbé jelentékeny kártételeit, a melyek a gazda részéről olyan befektetések, a melyek — hogy csak valami számot mondjunk — 1000 vagy 10000 százalékot kamatoznak, nem is említve azt, hogy e kártételek ellen többnyire könnyen és olcsón lehet védekezni.

Ezek a vizsgálatok azonban nemcsak a gazdaság, hanem a tudomány szempontjából is igen fontosak, a mennyiben egy igen érdekes és terjedelmét illetőleg szinte páratlanul álló fejezetet mutatnak be a létért való küzdelemből. A kérdésnek ez az oldala még nincs kellőleg megérve, meg kell várni a M. O. K. védelmi akciójának a hatását, a melynek nyomán a vetési varjú nagyarányú felszaporodása várható; vajjon mennyire apasztíthatja meg a rovarkárokat, mennyire szállíthatja le egyes különösen fenyegetett rovarok létszámát, esetleg milyen más táplálékra veti magát a felszaporodott varjú sereg.

Adatok Magyarország rovar-faunájához.

(Közlemény a budapesti Paedagogium biológiai laboratoriumából.)

Közléteszi Dr. Váncsel Jenő.

VII.

Podalirius quadrifasciatus Vill. I. Félégyháza; — *albigena* Lep. I. Félégyháza; — *magnilabris* Mor. I. Félégyháza; — *podagrus* Lep. I. Tisza-Alpár, Félégyháza; — *pubescens* Lep. I. Félégyháza; — *vulpinus* Panz. I. Budapest, Félégyháza; — *crinipes* Sm. I. Félégyháza, II. Visegrád; — *retusus* L. I. Budapest, Rákospalota, Félégyháza, Tisza-Alpár; — *acervorum* L. I. Budapest, Félégyháza, II. Visegrád; Kömlőd. — *parietinus* Fabr. I. Félégyháza; — *furcatus* Panz. I. Félégyháza; —

Eucera hungarica Friese. I. Budapest, Félegyháza, II. Visegrád; — *tricineta* Erichs. I. Félegyháza. II. Kömlőd; — *dentata* Klug. I. Félegyháza; — *graja* Eversm. I. Félegyháza; — *pollinosa* Lep. I. Tisza-Alpár, Félegyháza; — *ruficornis* Fabr. I. Félegyháza; — *scabiosae* Mocs. I. Budapest, Félegyháza, II. Kömlőd; — *malvae* Rossi. I. Félegyháza; — *longicornis* L. I. Budapest, Békásmegyer, Félegyháza, II. Visegrád; — *difficilis* Pérez. II. Visegrád, Kömlőd; — *interrupta* Baer. I. Félegyháza; — *clypeata* Erichs. I. Félegyháza; — *var. Pérezi* Mocs. I. Budapest; — *cinerea* Lep. I. Félegyháza; — *chrysopyga* Pér. I. Tisza-Alpár, Félegyháza; — *hispana* Lep. I. Félegyháza.

Meliturva clavicornis Latr. I. Félegyháza, III. Putnok.

Xylocopa violacea Pod. I. Budapest, Félegyháza, Békásmegyer, II. Kömlőd, III. Putnok.

Ceralina cyanea K. I. Félegyháza.

Macropis labiata Panz. I. Félegyháza.

Systropha curvicornis Scop. I. Budapest, Félegyháza; — *planidens* Gir. II. Kömlőd.

Melitta leporina Panz. I. Félegyháza.

Dasyroda plumipes Panz. et *argentata* Panz. I. Félegyháza

Camptopoeum Friesei Mocs. I. Félegyháza.

Rhoplites quinquespinosus Spin. I. Félegyháza.

Halictoides dentiventris NyL. I. Békásmegyer.

Nomia ruficornis Spin. et *diversipes* Latr.

Colletes cunicularius L. I. Tisza-Alpár; — *Davesianus* K. I. Félegyháza.

Anthrena morio Brullé I. Budapest, Csongrád, Félegyháza; — *carbonaria* L. I. Budapest, Csongrád; — *nasuta* Gir. I. Félegyháza; — *thoracica* Fabr. II. Kömlőd; — *albicans* Müll. I. Tisza-Alpár; — *var. Pávelli* Schmied. I. Budapest, II. Visegrád; — *nigroaenea* K. I. Félegyháza; — *taranaci* Gir. I. Budapest, Békásmegyer, Félegyháza, I. Kömlőd, III. Putnok; — *varians* K. I. Budapest, Félegyháza; — *marginata* Fabr. III. Putnok; — *Huttofiana* K. I. Félegyháza; — *nobilis* Mor. I. Félegyháza; — *curvungula* Thoms. I. Budapest, Félegyháza, II. Kömlőd; — *extriata* K. I. Budapest; — *flavipes* Panz. I. Budapest. Csongrád, Félegyháza, II. Kömlőd, Visegrád, III. Putnok; — *dorsata* K. I. Félegyháza; — *convexiuscula* K. I. Budapest, III. Putnok; — *hyppopolia* Schmied. I. Félegyháza; — *albopunctata* Rossi. I. Félegyháza; — *hungarica* Friese. II. Kömlőd; — *Tschekii* Mor. I. Bu-

dapest; — *pectoralis* Schmied. I. Budapest, II. Visegrád; — *prae-cox* Scop. I. Tisza-Alpár; — *ventralis* Imh. I. Békásmegyer.

Halictus calceatus Scop. I. Budapest, Félégyháza, Békásmegyer, II. Visegrád, Kömlőd, III. Putnok; — *carinoventris* Mor. I. Félégyháza; — *cephalicus* Mor. I. Budapest, Mesterszállás, III. Putnok, Csorbai tó; — *interruptus* Panz. I. Félégyháza, III. Putnok; — *leucozonius* Schrk. I. Félégyháza; — *maculatus* Sm. I. Félégyháza; — *morbillosus* Kr. I. Félégyháza, Kömlőd; — *muco-reus* Evers. I. Félégyháza; — *patellatus* Mor. I. Budapest, Félégyháza, II. Kömlőd, III. Putnok; — *quadricinctus* Fabr. I. Félégyháza, II. Kömlőd; — *scabiosae* Rossi. I. Félégyháza; — *sercinctus* Fabr. I. Budapest, Félégyháza; — *tetrazonius* Klug. I. Budapest, Félégyháza, II. Visegrád; — *tumidorum* L. I. Félégyháza; — *virescens* Lep. I. Félégyháza, II. Kömlőd; — *vulpinus* Nyl. I. Félégyháza, Mesterszállás; — *pulchellus* Schk. I. Félégyháza; — *variegatus* Oliv. I. Félégyháza.

Eriades truncorum L. I. Félégyháza; — *florisomnis* L. I. Félégyháza.

Osmia rufa L. I. Budapest, Félégyháza, II. Visegrád; — *cornuta* Latr. I. Budapest, Békásmegyer, Félégyháza, Csongrád, II. Kömlőd, III. Putnok, V. Marosceze, VI. Dubova; — *coerulescens* L. et *melanogastra* Spin. I. Félégyháza; — *fulviventris* Panz. I. Budapest, Félégyháza, II. Kömlőd; — *Solskyi* Mor. I. Félégyháza; — *alunca* Panz. I. Budapest, Félégyháza, III. Putnok; — *aurulenta* Panz. I. Félégyháza, II. Visegrád.

Lithogus chysurus Fonsc. I. Félégyháza.

Megachile lagopoda L. I. Félégyháza; — *maritima* K. I. Félégyháza, III. Putnok; — *Hullughbilla* K. I. Budapest, Félégyháza, II. Kömlőd, III. Putnok; — *criceborum* Lep. I. Félégyháza, VI. Apatin; — *centuncularis* L. I. Félégyháza, III. Putnok; — *argentata* Fabr. I. Félégyháza; — *apicalis* Spin. I. Budapest, Félégyháza.

Anthidium manicatum L. I. Félégyháza, III. Putnok; — *cinquatum* Latr. I. Félégyháza; — *florentinum* Fabr. I. Budapest, Csongrád, Félégyháza; — *tenellum* Mocs. I. Félégyháza; — *strigatum* Panz. I. Budapest.

Prosophis gemalis Thoms. et *sinuata* Schk. I. Félégyháza.

Sphécodes fuscipennis Germ. et *piliformis* Thoms. I. Félégyháza; — *puncticeps* Thoms. II. Majk; — *rufescens* Fourc. I. Félégyháza.

Psithyrus rupestris Fabr. I. Budapest, Rákospalota, Félégyháza,

Csongrád, Békásmegyér, II. Visegrád, Kömlőd, Majk, III. Putnok, V. Riusor; — *barbutellus* K. I. Budapest, Tisza-Alpár, V. Riusor, VI. Apatin; — *maxillosus* Klug. V. Riusor; — *vestalis* Fourcr. I. Budapest, Tisza-Alpár, II. Kömlőd, V. Riusor.

Melecta armata Panz. I. Budapest, Bekásmegyér, Félegyháza; — *luctuosa* Scop II. Kömlőd.

Crocisa ramosa Lep. et *truncata* Pérez. I. Félegyháza.

Nomophila fucata Panz. I. Félegyháza; — *verna* Schmied. I. Budapest; — *Schmiedeknechti* Schmied, — *rhenana* Mor. *distinctuenda* Mor. et. *armata* H. S. I. Félegyháza; — *femoralis* Mor. I. Budapest.

Blastes brevicornis Panz. II. Kömlőd.

Coeliorys afra Lep. I. Félegyháza; — *acuminata* Nyl. I. Budapest, Félegyháza; — *rufescens* Lep. I. Félegyháza, II. Kömlőd.

Stelis aterrima Panz. I. Budapest, Félegyháza, II. Kömlőd, III. Putnok.

Ferdinánd bolgár fejedelem lepkevadászaton.

Irtá Uhryk Tirudar.

F. é. június havában barátomtól Kovács Ödön-től, nagy-
rőcezi tanulótól levelet kaptam, melyben Ferdinánd bolgár fejedelemmel való találkozását írja le.

Ferdinánd fejedelemről mint lepkésről sokat hallottunk és és olvastunk is már, mindazonáltal érdekes őt lepkevadászaton látnunk. Tudjuk, hogy a fejedelem minden évben nagy előszeretettel keresi fel magyarországi birtokát, a hol fesztelenül szentelheti magát a vadászatnak és lepkészetnek. A birtokához tartozó gyönyörű fekvésű Murányvár gyakran képezi a fejedelem kirándulásainak célpontját s a fentemlített találkozás is ott történt.

Erről azonban hadd szóljon a levél.

N.-Rőcze, 1905. június 25. én.

Kedves Barátom! Nevezetes napra virradtam ma. Hogy számodra még egypár *Apollo*-t is hozzak, ma délután neki indultam Murány várának. Fölértem a romok alatti erdőőri lakhoz, a honnan az egész völgyet végig lehet látni, melynek gyepes lejtője van. Az őrházhoz pislantok, hát látom az egész erdőőri familiát künnállani s a családfőt egy rozsgukkerhez csimpeszkedni.